0.10
f ~~0.20~~

ALS KINDEREN VRAGEN GAAN...

(Wenn dein kind dich fragt.....)

DOOR Dr. ANNIE REICH

Gesprekken, voorbeelden en raadgevingen voor de sexuele opvoeding der jeugd.

Uitgeverij voor Sociale Psychologie, Postbox C. 363, A'dam

INTERNATIONAL
PSYCHOANALYTIC
UNIVERSITY
DIE PSYCHOANALYTISCHE HOCHSCHULE IN BERLIN

Als kinderen vragen gaan....

(Wenn dein Kind dich fragt...)

door

Dr. ANNIE REICH

Gesprekken, voorbeelden en raadgevingen voor de sexuele opvoeding der jeugd

Uit het Duits vertaald door D. J. Sibbelee

UITGEVERIJ VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE
POSTBOX C. 363 — — AMSTERDAM

De brochure: „Wenn dein Kind dich fragt......" werd in 1932 door het **Verlag für Sexualpolitik** te Berlijn uitgegeven met een eerste oplage van 10.000 exemplaren.

EEN WOORD VOORAF.

In dit geschriftje willen wij de ouders — maar vooral de moeders — op eenvoudige wijze aantonen, hoe zij zich ten opzichte van de sexuele voorlichting van het kind te gedragen hebben; welke de juiste houding is en welke gedragslijn men niet moet volgen

Wij willen echter nog verder gaan: wij willen bewijzen dat men het probleem der sexuele opvoeding van het kind volstrekt niet als een op zich zelf staand vraagstuk beschouwen kan, daar dit in nauw verband staat met de rol die het geslachtsleven over het algemeen in de huidige kapitalistische samenleving speelt.

Evenmin als een kapitalistische maatschappij kans ziet, de materiële nood van een groot deel der massa meester te worden, evenmin is zij in staat de sexuele behoeften van het volk te bevredigen.

Op schrikbarende wijze neemt het aantal afwijkingen op geslachtelijk gebied toe, evenals de gevallen van neurosen (zenuwziekten), waarvan wij de oorzaken in de volgende bladzijden zullen leren kennen.

Inplaats van een behoorlijke wettelijke regeling van de abortus (ontijdige geboorte, z.g. „afdrijving") te maken en bezwaren tegen voorbehoedmiddelen weg te nemen, maken de bestaande verbodsen strafbepalingen millioenen mensen ongelukkig en drijven tallozen tot misdaad of dood.

Moraal-huichelarij en reactionaire zedenwetten grijpen in het leven van ieder individu in en verhinderen een natuurlijk en gezond geslachtsleven.

Deze toestanden zullen wij slechts in 't kort belichten en aanstippen. Ons hoofddoel is, aan te tonen welke de gevolgen zijn van dàt soort sexuele opvoeding, welke onder de dekmantel van „zedelijkheid", de meest reactionaire begrippen in de ziel van iederen arbeider grift.

Duidelijkheidshalve zullen wij de verschillende onderdelen van de sexuele voorlichting behandelen in de vorm van „Voorbeelden en Gesprekken". Ongetwijfeld kunnen wij op deze wijze niet op alle vragen omtrent bedoelde voorlichting antwoord geven, doch wij zullen reeds tevreden zijn, als de lectuur de moeders er toe opwekt zich volledig te vergewissen van het ontbreken van elke logische basis en van de nadelige gevolgen van de burgerlijke begrippen omtrent het geslachtsleven, opdat zij er zelfstandig over leren nadenken en zo tot het inzicht te komen, dat het vraagstuk van de sexuele opvoeding der jeugd niet slechts een medische, doch tevens een belangrijke politieke kwestie is.

LEUGENS!

„Moeder, waar komen toch eigenlijk de kindertjes vandaan?"
„Van de ooievaar......! Dat heb ik je toch al meer gezegd?"
„Waar haalt-ie ze dan vandaan?"
„Uit de kinder-vijver!"
„Brengt de ooievaar 's winters óók kindertjes?"
„Ja, natuurlijk!"
„Oh...... maar 's winters ligt de vijver toch dicht? Waar zijn de kindertjes dan?"
„Hans, houd nu toch alsjeblieft op met je domme gevraag, zie je niet dat ik nog zoveel te doen heb?"

Boos en wantrouwig gaat de vijfjarige op straat spelen. Daar treft hij Kees. Kees is al negen en weet àlles, ook wat de commensaal met zijn grote zuster uitvoert. Natuurlijk heeft Kees allang alles uitvoerig met Hans besproken.

Een tijdje vermaken de beide jongens zich met het spelletje wie een kersepit het verste weg kan spuwen.

Opeens zegt Hans verachtelijk: „Jô...... wat moet mijn moeder toch stom zijn...... Ze heeft al drie kinderen gehad en nog gelooft zij aan de ooievaar!"

MAAR MEN KAN EEN KIND TOCH NIET VERTELLEN . . . .

„Nu ja, dokter, dat zie ik ook wel in .... Maar dat gaat toch niet.... Zo'n klein kind.... vijf jaar.... Ik zou het niet k u n n e n vertellen.... ik zou me dóódschamen! Bovendien zo'n kind begrijpt daar toch niets van!"

„Toch wèl! U onderschat het kind! Een kind van drie, vier jaar begrijpt reeds veel, wanneer men er maar op een eenvoudige en duidelijke wijze mee spreekt en dat is helemaal niet moeilijk.... dat lijkt alleen maar zo, als men zich doodschaamt! Maar die schaamte zit U nog in het bloed uit de tijd dat U zelf nog een klein meisje was. Toen heeft Uw moeder óók tegen U gezegd: „Laat me toch met rust met je domme gevraag!" Dan was er misschien nog een godsdienstleeraar op school, die met dreigende stem het gebod voorlas: „GIJ ZULT GEEN ONKUISHEID DOEN!" Toen werd U voorgehouden dat reeds het denken alleen over geslachtelijke onderwerpen „vies" en „zondig" was, nietwaar?"

„Maar U moet toch eens goed bedenken welk een wantrouwen, ja zelfs verachting, U bij Uw kind wekt, als U het voorliegt! Een kind v o e l t wanneer het bedrogen wordt en op deze wijze gaat het vertrouwen in de ouders geheel verloren!"

DE EERSTE VOORLICHTING.

Wat vertelt men een kind dan?
Dàt wat het weten wil!

De eerste vragen van het nauwelijks driejarige kind staan meestal in verband met het verschil tussen jongentjes en meisjes. Het is van het grootste belang het kind duidelijk te maken dat er twèè geslachten bestaan, dat dit zo hoort en dat het goed is; want als een kind daarvan niets weet, kan de ontdekking van het geslachtsverschil aanleiding zijn tot schrik en ontsteltenis.

Het kleine meisje vindt het lidje van den jongen veel mooier en voelt zich ongelukkig dat zij er geen heeft, terwijl een kleine jongen zeer angstig kan worden bij de gedachte zijn lidje te kunnen verliezen en „zo'n gaatje" als een meisje te zullen krijgen.

Hier volgt een voorbeeld van zo'n eerste voorlichting: Lucie is nog geen drie jaar oud, een opgewekt en gezond kind. Op zekere dag komt zij tamelijk opgewonden van de Bewaarschool thuis. Zij vraagt om het potje. Zij wil er echter niet op gaan zitten, maar wenst staande te urineren, waarbij zij verklaart: „Nu wil ik eens staande een plasje doen, net als Otto!"

„Ja, maar jij bent toch een meisje? Jongens staan, meisjes zitten als zij een plasje doen! Heb je naar Otto gekeken?"

„Ja! Waarom heeft hij zo'n slangetje?"

„Omdat hij een jongen is.... Alle jongens en mannen hebben zo'n slangetje. Alle meisjes en vrouwen een klein gaatje waarmede zij pipi doen."

Lucie gaat zitten en onderzoekt haar lichaampje, totdat zij de bedoelde opening gevonden heeft.

Even later zegt ze: "Maar ik wil ook zo'n slangetje.... dat is veel mooier!"

„Dat is niet waar, Luus... dat van jou is ook heel mooi, hóór!" De volgende dag zegt het kind onverwachts tot haar grootvader: „Opa.... heeft U ook een slangetje om een plasje mee te doen?" Grootvader antwoordt bevestigend. Gedurende de volgende weken vraagt zij bijna iedereen, dien zij tegenkomt naar zijn geslachtsorganen. Zij vraagt er even kalm en onbevangen naar, als naar andere dingen. Men antwoordt haar rustig en zakelijk. In haar latere leven zal Lucie, aldus ingelicht even onbevangen informeren naar andere feiten die het geslachtsleven betreffen.

En zó behoort het te zijn.......

HOE MOET IK HET AAN MIJN KIND VERTELLEN?

Hèèl eenvoudig!

„Maar, Annie, je weet toch wel waar de eieren vandaan komen?"

„Ja, moesje, de kip legt ze...."

„Precies.... en waar komen de eieren dan uit?"

Annie: — een beetje onzeker — „Uit de buik van de kip?"

„Maar natuurlijk, Anneke.... en de kindertjes komen uit de buik van hun moeder. Van binnen bij mij is zoiets als een warm, zacht nestje en daar heb jij in gelegen. Eerst hèèl klein en nietig, toen begon je te groeien, werd groter en groter, totdat je eindelijk groot genoeg was om op de wereld te komen...."

„En waar ben ik toen uit gekomen? Hebben ze je buik dan opengesneden?" (Dit is een wijd-verbreide voorstelling onder onze kinderen!)

„Neen, meiske.... je bent uit dat openingetje gekomen dat alle vrouwen en meisjes tussen de benen hebben. Die ruimte zet zich dan zo uit, dat zij op het laatst wijd genoeg is, dat het kindje er uit kan."

Is deze voorlichting nu voldoende?

Neen.... want zij beantwoordt immers slechts de helft van de vraag, namelijk wel hoe de kinderen u i t, maar niet hoe zij i n het moederlichaam gekomen zijn!

Er wordt niet gesproken over de rol die de vader hierbij speelt. Meestal vergenoegt men zich echter met de bovenstaande, onvoldoende, ja, voor het kind zelfs verwarrende, wijze van voorlichting.

Waarom?

Omdat men het kind, datgene waar het juist op aankomt, namelijk het w e z e n d e r s e x u a l i t e i t, wil verbergen!

ALLES ZEGGEN!

Annie: „Moesje, hoe komt nu eigenlijk een kindje i n moeder's buik?"

„Nu kijk eens, Annie.... als vader en moeder graag een kindje willen hebben, dan moet er iets van vader en moeder bij elkaar komen. Nu heeft iedere vrouw in haar buik vele kleine eitjes. Als er nu bij zo'n eitje iets van vader komt, begint het te groeien en wordt het later een kindje. Je hebt toch weleens een jongetje naakt gezien, Anneke, die heeft immers tussen de benen zo'n klein zakje? In dat zakje liggen twee balletjes, net knikkers. Als het jongetje groot wordt, groeien in dat zakje met die balletjes, duizenden en duizenden hèle kleine zaadjes. Door het buisje waarmee de mannen een

plasje doen, kan ook dat zaad komen en dat ziet er uit als een melkwitte vloeistof. Brengt nu de man die buis, het „lid" genaamd, in de opening die de vrouwen hebben, dan kan het zaad zó bij het eitje komen. Je hebt toch wel eens gezien hoe de haan op de kip gesprongen is, of wat de hond deed met een teefje? Zo gaat het, weet je...... iets dergelijks gebeurt er nu ook tussen een man en een vrouw.

Dit is natuurlijk slechts één uit talloze voorbeelden, op welke wijze men een kind kan voorlichten. Wij wilden slechts aantonen dat men rustig alle dingen bij de naam kan noemen en duidelijk en oprecht moet spreken.

Hoe men een bepaald geval moet behandelen, zal natuurlijk geheel afhankelijk zijn van wat het kind precies weten wil, h o e het vraagt en wat het reeds weet, zodat men daarmede rekening kan houden en daarbij kan aanknopen. Hoe ouder een kind is, hoe duidelijker en „wetenschappelijker" men er mede kan spreken.

Het sexuele bewustzijn begint niet, zoals men nog niet zo heel lang geleden van mening was, eerst met de puberteit, doch maakt zich reeds kenbaar in de prille jeugd. Reeds op zeer jonge leeftijd wordt het kind sexuele prikkels gewaar, heeft een levendige belangstelling voor het sexuele en tracht deze, voor hem of haar, onbegrijpelijke gebeurtenissen te doorgronden, denkt er over na en vormt zijn eigen, kinderlijke, voorstellingen omtrent voortplanting en geboorte, waaraan het zich houdt, wanneer het niet beter op de hoogte gebracht wordt.

Van groot belang is het, wanneer het lukt, de sexuele fantasieën van het kind te leren kennen, omdat men daardoor gemakkelijk een aanknopingspunt kan vinden om met juiste en tactische voorlichting een begin te maken, om verkeerde en verwrongen voorstellingen uit de weg te ruimen.

Het is daarom wel raadzaam, om, alvorens men een kind antwoord op zijn vragen geeft, eerst eens te informeren welke voorstelling zich het kind zelf er over gemaakt heeft.

EEN PAAR KINDERLIJKE THEORIEËN BETREFFENDE HET GESLACHTSLEVEN.

Marietje zit in de hoek van de tuin te spelen. Zij is een en al aandacht. Het is dan ook een pracht van een spelletje! Ze heeft een gat in de grond gegraven, er water in gegooid en een smeuïg kneedsel gemaakt. Met beide handjes haalt zij de modderige brei

uit het gat te voorschijn en schikt kleine, ronde vormpjes netjes om de kuil.

„Maar, Marietje.... wat zie je er uit! Wat doe je toch, kind"?

„Oh.... moesje.... ik speel zo prettig.... Ik maak.... babies! Kijk-es... ik heb al zes kindertjes!"

Dat Marietje's kinderen van een ietwat onsmakelijke hoedanigheid zijn, deert het kind volstrekt niet. Integendeel...... Marietje's babies zijn kleine modder-worstjes, die zij uit een gat te voorschijn haalt.

Begrijpt u deze symboliek?

Marietje gelooft stellig, dat kindertjes uit de buik van de moeder komen. Zij heeft een klein broertje. Zij heeft opgemerkt hoe moeder's buik eerst dik werd en later weer slonk toen het broertje geboren was. Maar zij gelooft ook werkelijk, dat het kleine broertje uit moeders achterste gekomen is en daarom komen háár kindertjes óók uit een gat, zoals de ontlasting uit de darm; het zijn darm-kindertjes....

Toen zij eens een moeilijke stoelgang had, sprak zij: „Hé.... dat wordt vast een gróót kind vandaag!"

Men dient daarom Marietje over het bestaan der schede in te lichten, door haar er op te wijzen dat vrouwen, behalve de darmuitmonding, nóg een lichaamsopening hebben.

Het spel met modder moet men het kind echter vooral niet verbieden, met deze „knederij" houdt het vanzelf op.

Want men moet vooral bedenken dat onder de huidige cultuurverhoudingen, alles wat met het geslachtsleven in verband staat, nog immer als iets „vies" of „smerigs" beschouwd wordt en deze opvatting bij de jeugd voornamelijk daardoor ontstaat, dat men de kinderen het spelen met en „kneden" van eigen uitwerpselen evenzeer verbiedt en bestraft als het onaneren.

Daardoor verwarren de kinderen, bewust of onbewust, darmfuncties met geslachtelijke- (genitale) functies en voor deze begripsverwarring dient men de kleinen te behoeden, daar dit licht tot een storing van de sexuele ontwikkeling kan leiden.

„Kareltje, waarom steek jij je buikje zo vooruit? Wat heb je er wel in?"

„Oh.... daar zijn een hoop kleine broertjes in en ik zal ze er gauw uit nemen!"

„Hoe wil je ze er dan uitnemen, jongen?"

Kareltje: — onzeker — „Opensnijden, hè?"

„Maar Kareltje, je bent toch een jongen en jongens krijgen immers geen kinderen.... alleen de vrouwen! En men snijdt hen ook

niet open, hóór, want onderaan de buik is een opening waardoor de kindertjes komen kunnen."

Kareltje is over deze verklaring volstrekt niet opgetogen. Wekenlang moeten bovenstaande verklaringen herhaald worden, want hij vindt het feit dat jongens en mannen geen kindertjes kunnen krijgen een niet gering nadeel en kan de realiteit daarvan moeilijk aanvaarden.

Maar als het zomer wordt en vader hem meeneemt naar het zwembad om zwemmen te leren, is hij over deze mannelijke kunst zó opgetogen, dat hij in het vervolg volkomen afziet van de wens, eenmaal „moeder" van twaalf kindertjes te worden!

„Nietwaar, moesje, als ik veel eet, krijg ik toch een dikke buik en veel kindertjes?"

De voorstelling dat kinderen ontstaan uit het voedsel, behoort eveneens tot de veelvuldige fantasieën, die elk kind zich een tijdlang schept ten opzichte van het mysterie der geboorte.

Maar al deze voorstellingen hebben betrekking op de moeder. Zeer waarschijnlijk zijn fantasieën omtrent de rol die de vader daarbij speelt, nog grilliger. Dat er zich iets tussen vader en moeder afspeelt, weten - of vermoeden - de meeste kinderen. Maar wat? Krijgt men een kind als vader en moeder samen eten.... elkander kussen.... of samen naar het toilet gaan en tegelijkertijd hun behoeften in de W.C. doen?

Dat klinkt U natuurlijk erg zonderling, maar zó spookt het toch werkelijk in de hoofdjes van onze kinderen! Daarbij komt nog dat verschillende van die grillige voorstellingen zó opwindend en beangstigend kunnen zijn, dat, indien men deze dwaalbegrippen niet tijdig corrigeert, zij het toekomstige leven van het kind schadelijk kunnen beïnvloeden.

Vooral kan dit het geval zijn met de, bij kinderen veelvuldig voorkomende voorstelling, dat er tussen de ouders iets geheimzinnigs, iets ergs, iets wreeds geschiedt.

Vaak, veel vaker dan men in het algemeen vermoedt, ziet het kind op een of andere wijze kans het minnespel der ouders te bespieden of te beluisteren. Het weet natuurlijk niet wàt er gebeurt, doch meent uit het zuchten en steunen te kunnen afleiden, dat vader en moeder elkander pijn doen.... vechten misschien.

Mogelijk ziet het kind een paar dagen later bloedvlekken in het laken van het ouderlijk bed en is er dan zeker van dat er iets ergs gebeurd is..... Dat vader, moeder met het lid gestoken heeft..... doorboord!

Een dergelijke voorstelling kan, indien er geen opheldering gegeven wordt omtrent de werkelijke toedracht der zaak, het toekomstige geslachtsleven zeer ernstig schaden!

Blijft een dergelijke waan-voorstelling latent, dan wordt het minnespel in de verbeelding van een meisje iets vreeswekkends, iets waarvoor zij angst blijft koesteren. Den jongen schijnt het geslachtsverkeer iets wreeds en misdadigs. Volwassen geworden schrikt hij voor een dergelijke handeling terug en loopt aldus het ernstige gevaar „impotent", d.i. onmachtig tot sexueel verkeer, te worden.

Uit het voorafgaande blijkt het dus duidelijk, dat het voor kinderen uiterst schadelijk is, indien zij de sexuele handelingen tussen de ouders kunnen gadeslaan of beluisteren en daarom is het een gebiedende noodzakelijkheid dat volwassenen en kinderen afzonderlijke slaapkamers hebben.

Helaas echter zijn de woon-ruimten onder het kapitalistische regime voor de grote massa gebouwd, meestal te klein — want hoe kleiner de vertrekken, hoe méér mensen in één huis, des te groter het profijt, — zodat soms zes tot zeven personen één vertrek moeten delen, en de kinderen daarom zelden zelfs een b e d voor zich alleen hebben.

WANNEER MOET MEN MET DE SEXUELE VOORLICHTING BEGINNEN ?

Gewoonlijk dan, wanneer het kind begint te vragen. Dat zal het — wanneer het niet bang of verlegen gemaakt is — zo tussen het derde en vierde levensjaar gaan doen. Meestal zijn echter die vragen niet ronduit, doch in bedekte termen gesteld. Men moet het kind dan echter trachten te begrijpen en voorzichtig pogen het datgene te ontlokken, wat het precies weten wil.

Tijdens genoemde leeftijd treedt er namelijk bij een kind een ogenschijnlijk zinloze drang tot vragen op: „Waarom staat hier een auto?" „Waarom is dat huis geel?" Deze schijnbaar onzinnige vragen verraden echter dat het kind zich met sexuele problemen bezig houdt, waarover het zich niet k a n of d u r f t uiten.

Niet durven? Ja.... want reeds op die leeftijd is het kind zich bewust dat het „vies" en „niet netjes" is, zich te interesseren voor iets dat met het sexuele leven in verband staat en het tracht daarom zijn nieuwsgierigheid te onderdrukken.

Hoe het kind op die gedachten komt?

Eenvoudig omdat het, zelfs zonder dat een bepaald verbod ontvangen is, merken moet dat b.v. volwassenen zich nimmer naakt aan zijn blikken zullen vertonen en dat het zich zelve ook voor de

geslachtsdelen schamen moet.

Bovendien wordt „het sexuele" door bouw, functie en plaats van de geslachts-organen in nauw verband gebracht met de lichaamsafscheidingen, welke het kind reeds heel vroeg heeft horen betitelen als: „Bah!" en „Vies!"

Wij willen er in dit verband de ouders nadrukkelijk op wijzen, dat de „opvoeding-tot-zindelijkheid" van het jonge kind, van een zeer bijzondere betekenis kan zijn voor de ontwikkeling van het kind tot volwassene. Een té vroeg toegepaste of te strenge methode in het beheersen der lichaams-fucties kunnen het kind wèl koppig en weerbarstig, doch in geen enkel opzicht tot een „ideaal-van-lichaams-hygiëne" maken. Het „zindelijk-worden" dient van lieverlede te geschieden, z o n d e r s t r a f f e n! Het is zelfs ongewenst een boos gezicht te trekken: „als het eens niet lukt!" Het kind moet leren het tot een gewoonte te maken z o n d e r d w a n g!

Met straffen en boosheid bereikt men precies het tegenovergestelde van hetgeen men zich voorstelt! Men kweekt koppigheid, een zich met opzet bevuilen, etc.

Vooral omdat er in het gedachte-leven van een kind zo'n typisch verband bestaat tussen sexuele begrippen en lichaamsafscheidingen, moet men er zich terdege voor hoeden het kind een overdreven afkeer voor secreties bij te brengen.

Daarom is het glad verkeerd meteen Tam-Tam te slaan, als het kind eens zijn broekje bevuilt!

Even foutief en ondoelmatig is het natuurlijk om een overdreven belangstelling of zelfs bewondering te tonen voor de lichaams-verrichtingen van het kind, omdat daardoor de intresse voor die functies onnodig te sterk wordt geprikkeld!

Vaak is reeds een enkele vermaning of een teken van misnoegen van de zijde der ouders voldoende om te zorgen dat een kind zijn weetgierigheid naar sexuele problemen onderdrukt. Zeer dikwijls kan deze „verdringing" slechts plaats hebben ten koste van het g e h e l e d e n k v e r m o g e n van het kind.

Een klein, doch opmerkelijk staaltje van dit „niet meer zuiver k u n n e n denken" — als gevolg van de onderdrukte of verdrongen nieuwsgierigheid omtrent alles wat het „sexuele" in verband staat, is het volgende:

Een aantal jongens en meisjes baden gezamelijk, naakt, in een vijver nabij een dorp. De pastoor komt langs en roept bij het zien van dit schouwspel ontzet uit: „Hoe durven jelui zo'n smeerlapperij uit te halen?" Waarop een der jongens uitroept: „Maar, Eerwaarde, als we geen kleren aan hebben, kan toch niemand zien wie jongens en wie meisjes zijn?"

Weet U wel dat domheid lang niet altijd een gevolg van geestelijke onmacht behoeft te zijn, doch ontstaan kan als resultaat van een verkeerde opvoeding?
Een voorbeeld:

ACHTERLIJKHEID TENGEVOLGE VAN VERDRONGEN WEETGIERIGHEID.

De vijf-jarige Geertje vraagt haar vader: „Hoe komt het dat Frieda een kindje heeft, zij is toch niet getrouwd?"
„Dat begrijp je toch niet!" luidde het antwoord, „daar ben je nog veel te klein voor!"
Een dag later. Geertje gaat met vader wandelen. Een jongetje urineert. Geertje kijkt er met belangstelling naar.
De vader: „Daar mag je niet naar kijken.... dat is niet netjes!"
's Middags. Vader en moeder bespreken iets met elkaar en Geertje vangt iets op omtrent een bloeding. Dat treft haar en zij wil weten waarover haar ouders spreken, vraagt en zeurt. Vader wordt boos: „Je bent nog veel te klein om alles te weten en we kunnen kinderen niet alles aan de neus hangen, hóór!"

Geertje speelt met Willy in de tuin. Zij hebben hun kleren uitgetrokken en bekijken elkaars lichaampjes. Moeder komt.... Hevig spektakel.... klappen! Het meisje mag niet meer in de tuin spelen. Het kind is totaal overstuur.... De wereld is vol van geheimzinnigheden, maar men mag er niets van weten.... men is nog te klein. Slechts volwassenen kunnen en mogen alles weten.Geen wonder dan ook, dat Geertje zich inbeeldt en gelooft dat ze vreselijk klein, hulpeloos en nietig is. Zo verleert zij onverwachts dingen, die zij allang kende. Zij kleedde zich vroeger zelf aan en uit, maar nu moet moeder haar weer helpen, zij voelt zich wezelijk zo klein en stumperig.....
Dit „zich helpen en verwennen laten" is een bewijs — en tevens een schadeloosstelling — voor de zelfstandigheid die het kind langzaam maar zeker bezig is te verliezen.
Het volgende jaar moet Geertje naar school. Een wereld van nieuwe plichten en verantwoordelijkheden stormt op haar toe, maar zij weert dat alles af met de gedachte: „Dat is niets voor mij.... ik ben nog te klein!" Zij mag immers tòch niet weten of onderzoeken, welke geheimen de volwassenen met elkaar hebben, want..... dat is beslist heel erg en het is verboden er naar te vragen.

Het vlot daarom niet met het leren.... Vader moet het huiswerk voor haar maken. Zij kan de eenvoudigste vragen niet beantwoorden en onthoudt niets, al heeft men het haar tienmaal voorgezegd. De vader wordt ongeduldig.... het is duidelijk dat het meisje volstrekt geen hersens heeft....

De vader stelt dus vast: Geertje zal nimmer iets leren, nimmer iets presteren. Het meisje echter, dat vertwijfeld raakt bij de gedachte dat de geliefde vader om die redenen voor haar alle genegenheid en belangstelling zal verliezen, wordt nòg moedelozer.... nòg onbekwamer voor haar taak.

Wij leerden Geertje kennen toen zij negentien jaar was. Zij maakte op ons de indruk van een geestelijk-achterlijke jonge vrouw, die eenvoudig niet in staat was, op welke wijze dan ook, zich in de strijd om het bestaan te handhaven.

Ziedaar het resultaat.... een mislukt leven. En dat niet als gevolg van een aangeboren minderwaardigheid, maar van een volkomen verkeerde sexuele opvoeding!

Bij de meeste gevallen van z.g. „hardleersheid" treedt er gewoonlijk reeds een grote verbetering in, wanneer men de kinderen in staat stelt, zich volkomen en zonder angst over hun vraagstukken en moeilijkheden betreffende het geslachtsleven uit te spreken. Maar deze methode om innerlijke storingen op een dergelijke, eenvoudige wijze te verhelpen, is slechts bij gemakkelijke, pas in ontwikkeling zijnde, gevallen mogelijk.

Hoe vroeger men het kind voorlicht, hoe beter en wij herhalen nogmaals, dat wij van mening zijn, dat het juiste tijdstip ligt tussen het derde en vijfde levensjaar. Voorlichting op een leeftijd van tien of elf jaar, k o m t r e e d s t e l a a t !

MOEILIJKHEDEN, ONDANKS DE VOORLICHTING!

Men hoort menigmaal, dat kinderen die vroegtijdig en duidelijk werden ingelicht over voortplanting en geboorte der mensen, deze voorlichting blijkbaar vergaten en met het sprookje van de ooievaar, dat zij ergens hadden gehoord, op de proppen kwamen.

Er zijn mensen, die hieruit maar al te gaarne willen afleiden, dat het ooievaars-sprookje bij uitstek beantwoordt aan de kinderlijke begrippen, dat de naakte waarheid niet „kinderlijk" genoeg is en daarom als het ware wordt afgewezen en vergeten.

In werkelijkheid echter blijkt het dan gewoonlijk, dat men in dergelijke gevallen steeds een verkeerde voorstelling der zaken

gegeven heeft, door slechts een of twee keer over dat — voor vele ouders zo netelige onderwerp — met het jonge kind te spreken.

Men heeft dus verzuimd deze begrippen bij het kind levendig en reëel te houden, door — zo dikwijls de gelegenheid hiertoe gunstig was — even rustig over sexuele onderwerpen te spreken, als over iets anders.

Juist omdat men het onderwerp zo geheimzinnig pleegt te behandelen, heeft men het kind daarmede als het ware te verstaan gegeven: Ik heb je nu wel over deze dingen ingelicht, maar voor mij zelf geloof ik toch dat dat alles zo onfatsoenlijk is, dat men er zich niet meer dan strikt noodzakelijk is, mee behoort te bemoeien!'

Wanneer men zodanig op het sexuele vraagstuk is ingesteld — en allen zijn wij min of meer besmet met het burgerlijk vooroordeel jegens alles wat het geslachtsleven betreft! — dan zal men, zelfs al heeft men zich ernstig voorgenomen een ruim standpunt in te nemen, zich toch bij talloze gelegenheden verraden!

Bijvoorbeeld: Men heeft het kind ingelicht omtrent voortplanting en geboorte. Wanneer nu echter het kind toevallig een maand-verband vindt, dat ergens is blijven liggen, zal men onwillekeurig uitroepen: „Afblijven.... dat is niets voor kinderen!", terwijl dat nu eigenlijk juist het gunstige moment zou zijn, om het kind iets mede te delen omtrent de maandstonden.

Maar omdat de vrouwen, diep in zich zelve de menstruatie ondervinden als iets walgelijks en pijnlijks, schrikken zij ervan terug om het kind daarvan iets te vertellen.

Tegen deze „innerlijke weerstand" helpt helaas geen goede wil!

Een moeder licht haar kind gewetensvol en uitvoerig in over sexuele aangelegenheden, maar besluit dan met de woorden: „Ziezo.... nu heb ik je alles verteld en daar spreken we nu in het vervolg niet meer over!"

Op deze wijze kan het echter niet anders of de gegeven inlichtingen moeten zonder uitwerking blijven en vergeten worden, vooral als in de gesprekken of manieren van de ouders een veroordeling van de sexuele begrippen tot uiting komt.

Dit geschiedt bijvoorbeeld als het kind klappen krijgt omdat het met de handjes aan de geslachtsdelen zit of beknord wordt als het kijken wil, als een der ouders zich baadt.

Bovendien moet men niet vergeten, dat een kind nu eenmaal niet in een glazen kastje leeft en daardoor niet alleen met de „verlichte" ouders, maar met alle mogelijke en onmogelijke mensen in aanraking komt.

Zo kan het zeer gemakkelijk gebeuren, dat, wanneer de ouders kans gezien hebben hun kind het geslachtsleven als iets heel natuurlijks en normaals te verklaren, de een of andere buurvrouw op haar beurt het kind de algemene veroordeling en verafschuwing van de sexualiteit te verstaan zal geven.

Immers.... de lucht die wij inademen is nu eenmaal als het ware doordrenkt met deze afkeer van sexuele realiteit!

Men moet zich daarom vooral niet inbeelden, dat men door èèn eenvoudige voorlichting, de weerstand-biedende invloeden van het heersende vooroordeel overwonnen heeft. Een werkelijke goede vorming van het „sexueel bewustzijn" is een strijd.... een strijd die zolang duurt als de opvoeding in haar geheel!

Hiervan een enkel, sprekend en oorspronkelijk voorbeeld:

Ernst is de zoon van politiek sterk links gerichte ouders. Vader en moeder hebben hem volkomen ingelicht omtrent het geslachtsleven, toen hij op zijn vierde jaar een zusje had gekregen. Nu gaat hij gedurende een jaar op school. Op een dag spreekt men in de klasse over de ooievaar -en- kindertjes en Ernst roept uit zijn bank... „Maar dat is toch immers een kletspraatje.... kindertjes worden toch uit de moeder geboren?"

Grote consternatie.... Moeders van andere kinderen komen zich beklagen over deze ongehoorde opmerking. Ernst's moeder wordt op school ontboden. Zij moet aldaar vernemen dat haar zoon „verdorven" is, dat men andere kinderen tegen hem beschermen moet etc. etc. Na veel gepraat wordt de zaak eindelijk bijgelegd met dien verstande dat men als het ware met Ernst een soort verdrag sluit: Hij moet beloven zich in het vervolg tegenover de andere kinderen te gedragen, alsof hij van niets weet......

Thuis echter moeten de ouders den jongen verklaren waarom de andere ouders hun kinderen opzettelijk dom houden en bedriegen en waarom de school daaraan medeplichtig is.

Maar er valt nog meer op te helderen, want aan de hand van dit zelf-ondervonden botsen met de burgerlijke zedelijkheidsbegrippen, leert Ernst voor het eerst de klasse-tegenstelling kennen. Hij leert in te zien dat het in het belang van de bezittenden is, de armen, de arbeiders, dom, gelovig en gedwee te houden. Immers van de ooievaar, via het wonder en den lieven god...... tot de overtuiging dat op deze aarde alles prachtig is ingericht, is één rechte lijn.

Een tweede botsing met de school maakt de zaak voor Ernst nog duidelijker. De onderwijzeres laat de kinderen in de klasse een verlanglijstje voor de Kerstmis schrijven. Dat briefje moeten zij thuis op de vensterbank neerleggen.... dan komt het Kerstkind het weghalen.

Ernst komt met het lijstje thuis en zegt: „Ik zal het briefje op de vensterbank leggen, maar jelui moeten mij beloven, dat niemand van jelui het weg zal nemen!"

De jongen, wiens denkvermogen door geen enkel onlogisch verbod gehandicapt is, wenst het raadsel van het Kerstkind op zijn wijze aan een wetenschappelijk onderzoek te onderwerpen.

Natuurlijk blijft het verlanglijstje onaangeroerd liggen. „Ik wist wel dat het allemaal flauwe kul is met dat Kerstkind", zegt Ernst, „maar waarom maakt men ons kinderen zoiets toch wijs?"

Ja, waarom?

Omdat men hen aldus, met behulp van het geloof in bovennatuurlijke machten, opvoedt tot blinde gehoorzaamheid en onderwerping, teneinde hen aldus voor de naaste toekomst te vormen tot gedweeë uitbuitings-objecten.

Het kleine meisje dat iederen avond uit vrees voor het Kerstkind, vlijtig bidt, zal later als volwassen textiel-arbeidster het niet zonder meer wagen te staken wegens loons-vermindering: „De Here heeft gegeven.... de Here heeft genomen.... de naam des Heren zij geloofd!"

Dàt heeft Ernst volkomen begrepen. Op zijn zevende jaar is hij reeds volslagen klasse-bewust. Dat daarom de verhouding tussen hem en de onderwijzeres niet bepaald ideaal is, laat zich denken.... Hij staat reeds midden in de strijd....

Men moet weten wat men doet, als men zijn kinderen vroegtijdig over het werkelijke leven inlicht. Men moet weten welke weg een dergelijk kind tegemoet gaat. Zo'n kind wordt spoedig kritisch en zelfstandig. Zo een kan men niet langer met „gezag" groot brengen! Het kind dat ingelicht is omtrent het geslachtsleven en begrepen heeft, dat zijn ouders en onderwijzers mensen zijn die dezelfde sexuele dingen willen doen als hij zelf, kan niet langer tegen volwassenen opzien als ongenaakbare goden.

De „absolute gehoorzaamheid" is echter de grondslag van elke reactionaire opvoeding. Met slagen en soldateske gehoorzaamheid kweekt men brave staatsburgers.

Geen enkele verdediger van dit opvoedings-systeem zal echter eerlijk toegeven dat het hem om „kadaver-discipline" te doen is..... integendeel, dit streven wordt verdoezeld door schoon-klinkende phrasen van het soort: „De kindsheid moet vrij gehouden worden van alle verderfelijke invloeden", „De onschuld der jeugd moet onvoorwaardelijk gewaarborgd worden", etc.

Laten wij nu eens zien hoe het er met deze „onschuld der jeugd" in werkelijkheid uitziet.

DE ONSCHULD DER JEUGD.

Frits is vier jaar oud. Het jongetje heeft natuurlijk, net als elk ander kind, lust-gevoelens en interesseert zich evenals zijn leeftijdgenootjes buitengewoon voor alles wat met het geslachtelijke in verband staat.... maar daarvan weten de ouders natuurlijk niets. In dat opzicht betracht Fritsje de grootste geheimzinnigheid, want het is een zeer behoedzaam opgevoed kind.

Moeder is vroom en let er terdege op, dat men tijdens de aanwezigheid van den jongen niets bespreekt dat voor Fritsje's oren niet bestemd is. Daarom wordt de jongen altijd naar de keuken gestuurd als er visite komt, maar 's nachts slaapt hij met zijn ouders in dezelfde kamer. Vaak ontwaakt hij 's nachts door zonderlinge geluiden.... onverklaarbaar zuchten en steunen, alsof de ouders met elkaar aan 't vechten zijn...... Maar eens brandde er toevallig licht en toen heeft hij alles gezien.... Sindsdien kan Fritsje 's avonds niet goed meer inslapen. Tot diep in de nacht ligt hij wakker en wacht, onbewegelijk en met ingehouden adem, totdat het onbegrijpelijke zich nog eens herhaalt en als dit geschiedt, ligt hij met zweet bedekt, vol vrees en in hevige opwinding in zijn bed. Onwillekeurig glijdt zijn hand langs het lichaam naar het geslachtsdeel. Zo begint hij te onaneren. (1)

Maar elke avond bidt zijn moeder met hem, spreekt hem van God, over de kerk, over zonde-en-straf en zegt tenslotte nog, dat een braaf kind nimmer met de handen ergens aankomt....

Fritsje voelt zich als een boosdoener en zondaar.... strijdt tegen zijn lusten, doch faalt steeds weer....

De buitenwereld merkt echter niets van dat conflict, want de jongen durft er met niemand over te spreken. Hij is alleen maar wat stiller en bleker geworden......

Maar zijn moeder stuurt hem nog altijd naar de keuken om een glas water te halen, zodra iemand vertelt van een vrouw die een kind heeft gekregen....

Want Fritsje's onschuld moet immers bewaard blijven?

(1.) Het ware beter en juister geweest, indien Dr. Annie Reich in dit geschrift gesproken had van ,,Masturberen'' (van Manus, hand, stuprare, verkrachten) en ,,Masturbatie'' of ,,Ipsismus'' (van Ipse: zelf) en ,,Ipseren'', inplaats van ,,Onanie'' en ,,Onaneren''.
Laatstgenoemde uitdrukkingen, zijn echter populair onder het volk, doch de ,,zelfbevrediging'' hier bedoeld, heeft letterlijk niets met de zo verguisde ,,Zonde van Onan'' uit te staan.
Het is een misverstand, waarvoor de Clerus zich wel zal hoeden het op te helderen - dat berust op een opzettelijk verkeerde interpretatie van het bijbelwoord. Immers wij lezen in Deut. 25, :5 en 6:

PROLETARISCHE JEUGD.

Eén enkele kamer... Moeder een verbitterde, afgesloofde arbeidersvrouw. De vader.... twee of driemaal per week stom-dronken, dan ranselt hij zijn vrouw, in het bijzijn van de kinderen, half dood.... De oorlog breekt uit. Honger.... Hanna komt bij grootmoeder, een harde liefdeloze vrouw, die voortdurend God op de lippen heeft en Hanna met ransel orde en vroomheid tracht bij te brengen.

Maar oom Frits.... die is lief! Die geeft Hanna vaak snoepgoed, maar als tegenprestatie wenst hij evenwel dat zij zijn geslachtsdeel zolang streelt tot hij een zaaduitstorting krijgt.... Hanna doet het, maar met vreselijke angst.... als grootmoeder dàt eens te weten zou komen!

Een jaar later. Hanna is zes jaar oud en nu lokt een vreemde man haar in een portiek voor hetzelfde doel.

Op haar zevende jaar komt zij met een kinder-kolonie op het land, om aan te sterken. Daar is zij getuige van woeste orgieën, die knechten en meiden met elkander in de hooischuur vieren.

Als zij weer thuis komt is zij geheel verwilderd. Men is zeer streng jegens haar, niemand betoont enige genegenheid voor het verhongerde, koppige kind.

Doch met haar achtste jaar weet zij zich zelf de aanhankelijkheid, waarnaar zij zo hunkert, te verschaffen.

Zij wordt koningin en aanvoerster van een bende straatjongens, waarmede zij dagenlang rondzwerft. Dat maakt haar gelukkig, zij

5. Wanneer broeders samenwonen en een van hen sterft en geenen zoon heeft, zoo zal de vrouw des verstorvenen aan geenen vreemden man daar buiten verworden; haars mans broeder zal tot haar ingaan en nemen haar zich ter vrouwe en doen haar den plicht van eens mans broeder.
6. En, het zal geschieden. dat de eerstgeborene, dien zij zal baren, zal staan in den naam zijns broeders, des verstorvenen; opdat zijn naam niet uitgedelgd worde uit Israël.

Daarna lezen wij over de toepassing dezer Israëlitische zede in Genesis 38: 8|10:

8. Toen zei Juda tot Onan: „Ga in tot Uws broeders huisvrouw en trouw haar in Uws broeders naam en verwekt Uwen broeder zaad."
9. Doch Onan, wetende dat dit zaad voor hem niet zoude zijn, zoo geschiedde het als hij tot zijn broeders huisvrouw inging, dat hij het (zaad) verdierf tegen de aarde, om zijnen broeder geen zaad te geven.
10. En het was kwaad in des Heeren oogen en daarom doodde hij hem ook.

Uit een en ander blijkt duidelijk dat Onan's zonde niets uitstaande had met de „zelf-bevrediging" waarvan in dit werkje sprake is, doch Onan's schuld bestond in het plegen ener z.g. „Coitus Interruptus" d.i. een bijslaap, waarbij de zaad-uitstorting in de schede voorkomen word.

Onan's straf volgde dus op zijn weigering om ter nagedachtenis van zijn broeder een kind te verwekken bij diens weduwe Opgemerkt dient hierbij tevens te worden dat men in de ga se bijbel tevergeefs naar een passage zal zoeken, waarin ook zelfs maar een toespeling gemaakt wordt op de „zonde" der Zelf-bevrediging! (Noot van den Vertaler.)

is vrolijk en opgewekt, maar thuis heerst de grootste verontwaardiging. Grootmoeder en haar „God der Wrake" trekken op.... Er volgen hevige scènes, bedreigingen en straffen, zodat Hanna zich tenslotte onderwerpt, en het levenslustige wezen spoedig verandert in een schuchter, „braaf" meisje.

Maar tegelijkertijd moet zij — hoe zou het anders kunnen, daar men met z'n zevenen in één vertrek huist — met twee broertjes in één bed slapen en laat zich iederen nacht door de jongens onaneren, ofschoon zij daarbij gekweld wordt door een hevig schuldgevoel.

Met haar zestiende jaar laat zij zich door haar iets ouderen broer verleiden en heeft, ondanks ernstige gewetenswroeging en dodelijke angst, vier jaar lang een verhouding met hem, die tenslotte ook gevolgen heeft.

Dit blijkt té veel voor het meisje, zij stort volkomen in, wordt ernstig ziek en lijdt daarbij aan hevige angst-voorstellingen.

Nu zou men kunnen zeggen dat Hanna een „ontaard" kind was. Volstrekt niet! Zij was in haar jeugd een lief, vrolijk meisje, maar zij werd besmet door haar opvoeding en omgeving, waar zij opgroeide in een atmospheer van straf, verboden en liefdeloosheid enerzijds, terwijl haar aan de andere kant een overmaat van verleiding en sexuele opwinding geboden werd. Heen en weer geslingerd tussen deze tegenstellingen, door niemand beschermd of bemind.... kon het niet anders of uit zo'n kind moest een volkomen ziek en gebroken mens groeien.

De zondeval van de kleine Hanna schijnt een bijzonder kras staaltje.... Maar groeien er niet talloze proletariërs-kinderen onder dergelijke verhoudingen op? In veel te kleine woningen, met volwassenen in één vertrek samengeperst, kunnen zij niet anders dan getuigen zijn van het geslachtsleven der ouderen.

In Duitsland waren er in 1932 meer als een millioen gezinnen, die helemaal geen woning bezaten en daarom in tehuizen voor daklozen, noodbarakken, etc. moesten leven. Zo waren er in Neurenberg bijvoorbeeld 325 kinderrijke gezinnen — dus gezinnen met meer dan drie kinderen, — zonder woning.

Voor een vijf-hoofdig gezin bleek er in Duitschland destijds ongeveer 1,4 woning-ruimte beschikbaar. (1)

(1.) Het Verslag van de Woning- en Gezinstelling d.d. October 1926 stelt vast, dat op 1 Nov. 1925 in Amsterdam aanwezig waren 199.671, gezinnen waarvan 181.455 met woning-behoefte, dat is 90,9pct. van het totaal aantal gezinnen. De gemiddelde woning-bezetting bedroeg op genoemde datum 4.1887. Bij voldoen-woning-voorraad zou dit cijfer geweest zijn 3.9477. Voor de 181.455 gezinnen met woning-behoefte waren

Het aantal kinderen dat daarom het bed met broers of zusters, volwassen bloedverwanten, ja, zelfs vreemden moest delen, was schrikbarend groot. Uit de enquête, die gehouden werd onder de leerlingen tussen de veertien en achttien jaar der Berlijnse Ambachtsscholen bleek dat van de 200.000 jongeren, 40.000 geen eigen bed hadden, 8000 met vreemden in één kamer, 1000 met vreemden in één bed sliepen.

De slaapgelegenheden van de zeer jonge kinderen zijn niet statistisch vastgelegd, maar ongetwijfeld zijn de verhoudingen nog ongunstiger dan die voor de grotere kinderen.

Immers, het is nog immer algemeen gebruikelijk, dat minstens één kind het bed met de ouders deelt, en deze beseffen meestal niet hoe opwindend en schadelijk het voor het jonge wezen is, getuige te zijn van de geslachtsdaad van de ouders. Terwijl aan de andere kant, de ouders zelf eveneens gestoord worden door de aanwezigheid van een kind.

Maar het heeft onder de huidige maatschappelijke en economische verhoudingen nauwelijks zin om paedagogische raadgevingen te verkondigen omtrent de noodzakelijkheid van gescheiden slaapkamers voor ouders en kinderen.

De woning-misère onder het kapitalistische stelsel, verhindert elke werkelijke sexueel-gezonde opvoeding.

Dit zal wel niet te veranderen zijn, zolang er nog huizen gebouwd worden, niet opdat er mensen in kunnen leven, maar huisjes-melkers er huurwinst van kunnen trekken.

Sexuele overprikkeling en verleiding van kinderen moeten het gevolg van dergelijke toestanden zijn.

Daarbij komt aan de andere kant nog, dat óók het proletariaat nog altijd doordrongen is van de gangbare, burgerlijke sexuele moraal en evenals de bourgeoisie, alles wat met het geslachtsleven in verband staat, veroordeelt!

Ook de proletarische ouders ranselen hun kind, als zij het op de een of andere sexuele handeling betrappen!

Welk een tegenstelling en tegenstrijdigheid!

Meestal komt daar nog bij, dat armoede en vertwijfeling zulke

er 174.326 woningen beschikbaar. Op 1 Mei 1927 waren er in Amsterdam 185.911 woningen, terwijl het aantal gezinnen met woningbehoefte bedroeg 195.831. (voor de berekeningen der toename is de methode Halle gebruikt). Met inachtname van het noodzakelijk leegstaan van 3 Pct. der woningen, zou het aantal woningen moeten bedragen 191.533. Er is dus een totaal tekort van 5.622 woniugen. In totaal bleken er 13.501 woningen door meer dan één gezin bewoond te worden en wel in totaal door 28.125 gezinnen.

(Noot van den Vertaler.)

ouders hard en liefdeloos jegens hun kroost doen worden; zoeken zij daarbij hun toevlucht in drankgebruik, dan verliezen zij tenslotte alle zelfbeheersing.

HET SEXUELE LEVEN VAN HET KIND.

Niettegenstaande het feit dus, dat arbeiders-kinderen al van zeer jong af, in de gelegenheid zijn, het sexuele leven der volwassenen van alle zijden te leren kennen, proberen toch ook de proletarische ouders hun kind „o n s c h u l d i g" te houden.

Men is vaak geneigd te menen, dat de vroeg-rijpheid van het proletarische kind het gevolg is van verleiding thuis of door de verderfelijke invloed van de straat.

Dat is niet geheel juist. Verleiding verhoogt — zoals wij reeds meermalen aangetoond hebben — weliswaar het conflict, doch in normale gevallen maakt i e d e r kind tussen het derde en zesde levensjaar een periode van intense sexuele spanning door.

Evenals de volwassenen bespeurt het kind dan spanningsgevoelens om en aan de geslachts-organen, die het er toe brengt naar die delen te grijpen, om met drukken of wrijven de spanning te bevredigen. Dit en niets anders is de zozeer gevreesde en verguisde Onanie (zelf-bevrediging) van het kind. (1)

D e z e o n a n i e i s e v e n w e l v o l k o m e n o n s c h a d e l ij k. Dat wil zeggen, wanneer men er geen acht op slaat en het kind laat begaan, heeft de zelf-bevrediging nimmer schadelijke gevolgen. Het is integendeel zelfs een noodwendig voorbereidingsverschijnsel van het toekomstig geslachtsleven tijdens het volwassenzijn.

Wanneer men echter, zoals maar al te vaak geschiedt, het onaneren verbiedt, het kind bestraft of bedreigingen uitspreekt van het soort als: „Als je er nog eens aankomt, word je ziek," of „als je dat nog eens doet, dan zal ik je lidje afsnijden!" en meer van dat fraais, dan zal het kind inderdaad proberen het onaneren te laten.

Maar de d r a n g tot zelf-bevrediging, die het ontstaan dankt aan lichamelijke prikkels, is daarmede volstrekt niet opgeheven. Het kind zal dus opnieuw, maar dan onder hevige angst onaneren, of het zal zich trachten te beheersen en desondanks toch angstig zijn, omdat de grote lust ongehoorzaam te zijn, voldoende is om het kind bevreesd te maken voor de dreigende straf daarvoor.

H e t k i n d d a t b a n g i s o m t e o n a r e n, w o r d t n e r v e u s e n b a n g e l ij k e n i s z e e r m o e i l ij k o p t e v o e d e n.

(1) Zie noot op bladzijde 17

Het voorafgaande wint nog meer aan betekenis door het feit, dat de kinderlijke onanie gepaard gaat met fantasieën, welke uiterst geschikt zijn, angst- en schuldgevoel te versterken.

De sexuele verlangens van het kind richten zich namelijk, evenals bij volwassen, op een ander wezen, door wie(n) het bemind en lichamelijk bevredigd wil worden.

Dit andere wezen behoort natuurlijk tot de naaste omgeving van het kind, meestal is het vader of moeder.

Het kleine meisje wil dus door den vader geliefd worden, van hém kindertjes krijgen en moeder's plaats innemen.

Het jongetje daarentegen wil den vader terzijde dringen en met moeder hetzelfde geheimzinnige en opwindende doen als vader, ofschoon het kind gewoonlijk zich meestal slechts een vaag beeld kan vormen van de werkelijke sexuele handelingen.

Het is begrijpelijk hoe zondig en slecht deze wensen het kind voorkomen, temeer omdat het daarbij tevens één, toch zo zeer geliefd, gelijkslachtig, ouderdeel als ongewenste mededinger (ster), ter zijde schuiven wil.

Vaardigen de ouders nu strenge onanie-verboden uit en bestraffen zij de sexuele spelletjes van het kind, dan betrekt het kind tevens de verboden fantasieën in deze straffen, waardoor het angst- en schuldgevoel uitermate verzwaard zal worden.

In de regel geeft het kind mettertijd de begeerte naar vader of moeder op en richt de verlangens op andere mensen, waarmede in de toekomst normale sexuele bevrediging mogelijk kan zijn.

Heeft het kind in de prille jeugd echter te veel angst doorleefd, dan komt hem of haar, in het latere leven, het geslachtsverkeer immer als iets „verbodens" voor.

De man zal „impotent (onmachtig tot sexueel verkeer), de vrouw „Frigide" (sexueel koud) zijn.

Minstens even verderfelijk als een té strenge, is een té weke opvoeding, waardoor het kind zo sterk aan de ouders gebonden wordt, dat het zich nimmer geheel van hen losmaken kan.

Wanneer men bijvoorbeeld kinderen in bed neemt, de kleinen tegen zich aan drukt en streelt, dan windt men hen sexueel in hoge mate op en versterkt daarmede de op de ouders gerichte sexuele verlangens en fantasieën.

Er zijn vele moeders, die, teleurgesteld in hun huwelijksleven, al hun tederheid op hun kroost overbrengen, bij hen een surrogaat voor het eigen mislukte leven zoeken, hen aan zich ketenen en er ijverzuchtig voor waken dat de kleinen alléén Moeder en niemand anders liefhebben.

Uit zulke schepseltjes groeien de „Moeder-kindjes" die in het leven onbruikbaar zijn.

Zonder het te willen, prikkelen vele moeders hun kinderen onnodig door een té krachtige lichaamsverzorging. Daartoe behoort b.v. de overmatige belangstelling die vele ouders aan de dag leggen voor de stoelgang van het kind. Bijzonder schadelijk is het vele clysteren, dat evenzeer sexueel-prikkelend werkt.

Thans volgen er nog een paar voorbeelden uit de praktijk over de gevolgen van verkeerde sexuele opvoeding der kinderen.

HET ZENUWACHTIGE KIND.

Sinds enige tijd ontwaakt de vijf-jarige Fransje elke nacht en gilt van angst. Bevend zit hij rechtop in bed, steekt de handen onder het dek en roept onafgebroken: „Neen! Neen!"

Moeder moet komen en hem op het potje zetten, hem een plasje laten doen en hem dan bij zich in bed nemen, waarop hij dadelijk rustig wordt en inslaapt.

Wat mankeert den knaap? Elke nacht heeft hij dezelfde, vreselijke angst-droom.... dan ziet hij een man met een baard met een mes in de hand op hem afkomen om hem iets te doen.... Wàt te doen? Het jongetje zelf kan dat schrikbeeld niet verklaren.... Eerst nadat men zich zeer lang met het kind bezighoudt, ontdekt men, waarom de kleine zo beangst is.... Het spook wil hem de handen en het lidje afsnijden.... Daarom verbergt de knaap zijn handen onder de dekens, daarom is hij pas gerustgesteld als hij bij het urineren ziet dat het lidje nog onbeschadigd is.

Hoe is nu deze angst-voorstelling ontstaan?

De jongen, die zielsveel van zijn moeder houdt, is een paar maal des nachts wakker geworden en heeft toen het minnekozen der ouders beluisterd. Wel is waar heeft hij niet begrepen wát er gebeurde, doch wel het verlangen bespeurd net zoiets te doen als vader.... Met deze phantasie onaneerde het kind. Daarop heeft zijn vader hem eens op een morgen betrapt en gedreigd *zijn lidje af te zullen snijden!*

Gewekt door sexuele lust-gevoelens tengevolge van lichamelijke prikkels, krijgt het kind een hevig verlangen bij moeder in bed te kruipen en ook dat geheimzinnige te doen, of althans te onaneren. Maar groot en dreigend rijst het vader-beeld voor hem op en hij gilt het uit van angst....

Dat hij door deze angst-aanvallen bereikt toch bij de moeder in bed te mogen liggen, is in ieder geval een buitenkansje.

Na een paar weken houden de angst-voorstellingen van Fransje vanzelf op. Was dat gebeuren dan wel zo erg?

Het komt wel eens voor dat zulke angst-obsessies plotseling voorgoed verdwijnen, maar in andere gevallen kunnen zij van blijvende betekenis zijn. Vanaf dat tijdstip echter wordt Fransje, die tot dusver een levenslustig kind geweest was, stil en vreesachtig.

Op zijn vijftiende, zestiende jaar raakt hij met verschillende meisjes in aanraking. Nu begint de zaak van voren af aan.... Hij wordt bevangen door de vrees op een of andere manier „besmet" te zijn, ofschoon hij geen geslachtsverkeer heeft gehad, doch alleen maar een beetje „gescharreld" met de meisjes.

Zijn vrees is dus volkomen onzinnig. In werkelijkheid echter is deze angst het directe gevolg van de vroegere angst: als men sexuele lust verlangt, wordt men daarvoor aan de geslachtsdelen bestraft.... Zijn angst breidt zich verder uit.... Hij heeft horen zeggen dat hart-, long- en zenuw-ziekten de gevolgen van Syphilis kunnen zijn. Hij wordt Hypochonder, (d.i. iemand die zich inbeeldt behept te zijn met een of anrede kwaal, uit welke ziekelijke waandenkbeelden een ernstige geestelijk depressie ontstaat) die zichzelf voortdurend beschouwt en telkens meent nieuwe ziekte-symptomen te ontdekken. Als hij dan later met een meisje de normale geslachtsdaad poogt te volvoeren, is hij impotent. De angst voor het gevaar, dat als straf voor de sexuele lust dreigt, blijkt te groot te zijn.

OPVOEDING VAN ONDERDANEN.

Een tweede geval, waaruit nog duidelijker blijken zal, dat het hier niet gaat om een tragisch noodlot van een enkeling, doch om een algemeen gebruikelijke „methode" in de opvoeding, volgt thans:

De bedoeling dezer methode is mensen te kweken, die, omdat hun levensmoed geknakt, hun sexuele gezondheid gestoord en het karakter beschadigd is, zich bijzonder goed lenen tot u i t b u i t i n g s o b j e c t e n e n b r a v e s t a a t s - b u r g e r s.

Kleine Jan moet met zijn moeder en twee zusters in één bed slapen. Nacht aan nacht drukt hij zich tegen de warme vrouwenlijven aan, beroert hun borsten en tast naar de geslachtsdelen. Daarbij drukt hij in de grootste opwinding zijn lidje tegen moeder's lichaam en onaneert.

Maar zijn vader is erg streng. Toen hij de jongen bij het onaneren betrapte, heeft hij hem stevig geranseld, en gedreigd: „Als je daar nog eens ankomt, zal de „Zwarte Man" je weghalen!" Dit angst-

aanjagend dreigement wordt weldra ook bij andere gelegenheden toegepast. „Jan, als je niet onmiddellijk gehoorzaamt, haalt de Zwarte Man je weg"!

Eén...... twee jaar later. Godsdienst-onderwijs: „Gij zult geen onkuisheid doen" Maar Jan slaapt nog altijd bij moeder in bed......

„Gij zult niet liegen! Gij zult niet stelen! Gij zult niet......! GIJ ZULT NIET!!!!"

„En als je deze geboden niet stipt houdt, kom je in het vagevuur en moet daar eeuwig branden"!

Jan heeft een slecht geweten in verband met zijn sexuele daden en wensen...... Hij leeft voortdurend in angst...... Eerst voor vader, toen voor de Zwarte Man en nu voor God...... Jan wordt vroom en loopt dikwijls naar de kerk. Maar hij is ook beangst voor de politie. Zo'n politie-agent is bijna even angstwekkend als de Zwarte Man....

De vrees voor de overheid en de geestelijkheid is thans diep verankerd, die zal Jan nimmer meer overwinnen.

Door zijn maatschappelijke betrekking behoort Jan tot het proletariaat. Hij is arm en uitgebuit. Politiek staat hij evenwel aan de rechterzijde. In het diepst van zijn wezen, ondervindt hij de armoede als een rechtvaardige straf voor zijn sexuele misdrijven. Deemoedig zal men aanvaarden, wat God iemand oplegt. Voor zijn meerderen, voor iederen politie-agent staat Jan bevend in de houding.....

Weet gij wel, dat er duizenden en nog eens duizenden van dergelijke Jannen in de wereld rondlopen? Mensen, wier sexueel leven gestoord is en die zich, verteerd door innerlijke conflicten en strijd, bijzonder goed lenen tot gedweeë knechten, ja, zelfs beuls-knechten van het kapitaal?

Weet gij ook van welke ongehoorde betekenis de sexualiteitsonderdrukking is, waaraan de vrouwen in het bijzonder zijn blootgesteld? Scherper dan voor jongens, geldt voor het kleine meisje het verbod zich voor het sexuele te interesseren, want zij moet leren, dat dit slechts in het huwelijk veroorloofd is, en buiten die verhouding al het geslachtelijke „slecht" is.

De onderwerping der vrouw aan den man, en het opgeven van haar vrijheid, laat zich daarom zo betrekkelijk gemakkelijk doorzetten, omdat haar geslachtelijke verlangens reeds in de prille jeugd geremd, en haar wil verlamd werden. Juist deze geweldige sexualiteits-onderdrukking drijft de vrouwen in de armen van de geestelijkheid en de réactionnaire partijen. Voor haar is immers het verbod om over sexuele problemen na te denken, bijzonder streng. Het gevolg

daarvan is dat de vrouwen gewoonlijk het nadenken daarover maar geheel opgeven, politiek ongeschoold blijven en geneigd zijn de phrasen der réactie te geloven.

Het zijn dan ook de vrouwen die het grootste gedeelte uitmaken van de stemmen op de Christelijke en Fascistische partijen, ofschoon zij voor beide groepen slechts „tweede-rangs" wezens zijn.

„De vrouw zal den man onderdanig zijn, want de man is het hoofd der vrouw, zoals Christus het hoofd der kerk is", schrijft de Paus woordelijk in zijn rondschrijven over het Christelijk huwelijk.

„Die Frau sei Magd und Dienerin" (letterlijk: „De vrouw zij (dienst) maagd en dienares") zeggen de Nazi's.

Werken, dienen, lijden en kinderen baren...... dat zijn de levensplichten der vrouw en als zij arbeid verricht ontvangt zij tot 40% minder loon dan de mannen. Kinderen moet zij baren, opdat het volk „weerbaar" zij, dat wil zeggen dat er genoeg kanonnenvlees dient te zijn voor de volgende oorlog!

Het is duidelijk waarom het voor de Kapitalisten van zo'n groot belang is de vrouwen gedwee te houden, maar er behoort toch een behoorlijke dosis versuffing toe, als een vrouw dergelijke idealen, die men haar in wil gieten, tot de hare maakt.

De sexualiteits-onderdrukking behoort dus tot een der machtigste strijdmiddelen van de bourgeoisie, waarmede zij de krachten van het proletariaat verlamt.

Gelukt het de vrouw echter zich te bevrijden, de oorzaak en wijze van de onderdrukking van haar sexe te begrijpen, dan wordt zij in de regel een bijzonder moedige en actieve strijdster voor de bevrijding der mensheid van het juk der kapitalisten!

NOG EEN GESPREK TIJDENS HET SPREEKUUR.

„U heeft onlangs gezegd, dokter, dat de zelf-bevrediging onschadelijk is. Ja, maar het is toch zeker wel goed als een kind afgeleid wordt; als het turnt, of andere sport beoefent, zal het toch minder aan onanie denken?"

„Ziet U wel...... U is nog steeds van mening, dat onanie een soort ziekte is! Natuurlijk moet een kind aan sport doen, maar niet als tegen-middel tegen het onaneren! Het kind mag volstrekt niet het gevoel krijgen dat zijn sexuele lust iets „onnatuurlijks" is, waar het van afgeleid moet worden, doch iets volkomen natuurlijks! Ik weet heel goed, dat ik meer van U verlang dan gij vervullen kunt. Uw eigen opvoeding is van dien aard geweest, dat het U bijna onmogelijk moet vallen Uw kind sexueel „vrij" op te voeden. Wel beschouwd, gelooft U volstrekt niet dat onanie werkelijk onschadelijk is"

„Ja...... ik geloof U werkelijk niet helemaal...... Men hoort toch overal, zowel van artsen als uit boeken over gezondheidsleer van de nadelige gevolgen der zelf-bevrediging?"

„U heeft gelijk! Maar weet U, het is nog niet zo heel lang geleden dat de wetenschap volstrekt niets wist over het feit dat ook het kind reeds sexuele driften kende. Men geloofde dat zoiets plotseling — zo ongeveer met het veertiende levensjaar — optrad. De kinderen hebben echter altijd ge-onaneerd en „doktertje" met elkaar gespeeld, alleen om elkander wederkerig te kunnen bekijken en te betasten. Maar de toeschouwers hebben oogkleppen voorgehad en hebben deze feiten eenvoudig niet gezien of voor onbelangrijke „slechte gewoonten", verklaard.

Ik herinner mij eens in een Tehuis voor Kinderen met een Paedagoge gesproken te hebben, die op een soortgelijk standpunt stond. Zij beweerde dat in bedoeld Tehuis deze „ondeugden" nimmer plaats vonden. Terwijl zij dit vertelde, stonden wij voor het venster. Beneden in de tuin speelden de kinderen. Recht tegenover ons stond een kleine jongen. Ongegeneerd knoopte hij plotseling zijn broekje los, haalde zijn lidje eruit en begon er ijverig mee te spelen. Ik keek de Paedagoge aan...... Zij keek dezelfde richting uit, maar zag het niet!"

„Loog zij opzettelijk?"

„Neen...... maar zij zag eenvoudig niet wat zij niet zien wilde, wat zij niet mocht zien! Want een dergelijke waarneming zou haar eigen onderdrukte sexuele gevoelens kunnen beroeren. Zoals dit bijzondere geval, moet U zich de toestand in het algemeen voorstellen. De wetenschappelijke wereld weet niets van de kinderlijke sexualiteit, omdat zij er niets van mag weten, daar zij zelf onder de heerschappij van de burgerlijke sexualiteits-onderdrukking staat. Wanneer zij echter gedwongen wordt te zien dat er zoiets bestaat als de kinderlijke onanie, dan verklaren zij deze onschadelijke en natuurlijke voorvallen voor ziekelijke ontaardings-verschijnselen. Want de erkenning van het feit dat het kind natuurlijkerwijs sexuele behoeften heeft, zou bijna een toestemming inhouden, deze behoeften ook te laten bevredigen. Indien men wist dat alle kinderen onaneren en een groot percentage daarvan opgroeit tot gezonde volwassen, dan moest men de kinderen rustig laten onaneren"!

„Ja, maar waarom laat men de kinderen dan niet rustig hun gang gaan, als het hen niet schaadt?"

„Aha...... en wat zou volgens U, meneer de pastoor hier wel van zeggen? Niet lang geleden heeft de Paus een rond-schrijven betreffende het Christelijke huwelijk verzonden, daarin staat letterlijk: „On-

geoorloofd en onzedelijk is het echtelijk verkeer, zelfs met de rechtmatige gade, indien daarbij de verwekking van een nieuw leven verhoed wordt. Dat heeft Onan, Judas' zoon gedaan en daarom heeft God hem gedood!" (1)

Dat wil dus zeggen dat sexuele handelingen uitsluitend geoorloofd zijn, om kinderen te verwekken. Bij gunstige materieële omstandigheden dus drie á vier maal in 't hele leven. Al het andere wordt beschouwd als „dood-zonde".

Een gezond mens heeft echter gedurende het dertig jaar durende tijdperk van sexueel vermogen, gemiddeld één tot twee keer per week behoefte aan sexuele bevrediging. Natuurlijk leeft niemand volgens de voorschriften der kerk, doch in elk geval leven de mensen met buitengewoon sterke sexuele beperkingen. In vele kringen onthouden zij zich, tenminste tot het huwelijk, van geslachtelijk verkeer, en blijven trouwe echtgenoten, doch wat voor hellen dergelijke huwelijken dikwijls zijn, weet men maar al te goed. Voor alles geldt dit voor de vrouw, de mannen bekommeren zich minder om de zedelijke voorschriften, doch ook voor hen wordt de sexualiteit vernederd tot een minderwaardige, vieze aangelegenheid, die zij zich voor geld bij meisjes uit het proletariaat kunnen verschaffen, die uit armoede hun lichaam verkopen moeten.

U moet goed begrijpen, dat het hele verziekte sexuele leven van deze tijd slechts mogelijk is, omdat de ontwikkeling van de sexuele behoeften reeds in de vroegste kindsheid verstoord wordt. Zou het kleine kind zijn sexualiteit volkomen kunnen ontplooien, dan zou het later nimmer volkomen onderdrukt kunnen worden. Men kan echter geen vijfjarigen het onaneren toestaan, als men later de volwassenen, zelfs in het echtelijk geslachtsverkeer, het gebruik van voorbehoedmiddelen verbiedt.

Verbiedt gij dus Uw kleine jongen het onaneren, dan doet gij dat zeker volgens Uw beste begrip en geweten, maar daarmee zijt gij, zonder het te beseffen, een werktuig in de handen der heersende klasse".

„Ik begrijp heel goed dat de kerk vervulling van haar geboden eist, dat alles wat tot het sexuele behoort voor haar „zonde" is en de daardoor opgewekte schuldgevoelens de mensen des te vaster aan het geloof ketenen. Maar speelt de kerk heden werkelijk nog zo'n grote rol? Er is toch nog slechts een klein gedeelte van het volk gelovig?"

(1) Zie noot op bladzijde 17

„Dat klopt...... maar de houding der burgelijke regeeringen dekt zich doorgaans met religieuse begrippen. Zo verbieden beiden de onderbreking der zwangerschap. In een tijd waarin over de hele wereld 40 millioen werklozen zijn, dwingt men proletariërs-vrouwen toch kinderen ter wereld te brengen, terwijl de gegoede burgervrouw zich altijd van de ongewenste vrucht voor veel geld in een Sanatorium kan laten verlossen. Voor de arbeidersvrouw blijft er geen andere weg open, dan die welke leidt naar een kwakzalver of „engeltjes-maakster". Die „engeltjes-makerij" echter maakt meer slachtoffers, dan de ergste volksgeesel: de Tuberculose. Naar schatting van burgerlijke professoren — dus niet volgens berichten van radicale zijde — gaan daaraan jaarlijks ongeveer twintig-duizend vrouwen ten gronde, terwijl van zestig- tot tachtig duizend daardoor ernstig ziek worden. Niettemin betekent de afdrijving een onschadelijk operatief ingrijpen, indien dit wettelijk zou worden ingevoerd.

En waarom is de vruchtafdrijving nu eigenlijk verboden?

Allereerst heeft men kanonnen-vlees voor de volgende oorlog nodig. Maar óók wegens de zedelijkheid. Wanneer men elke ongewenste zwangerschap maar altijd ongedaan zou kunnen maken, zou het voor de ongehuwden, voor de jeugd, gemakkelijker zijn geslachts-gemeenschap uit te oefenen en dat zou de grondvesten van huwelijk en gezin aantasten. De burgerlijke staat heeft het gezin nodig. In het gezin worden het kleine kind van meet af aan de waarde begrippen, opvattingen en oordelen bijgebracht, die het later als braaf staatsburger, de zijne noemen mag. En wat de vader er bij het kind met een rotting inranselt, dat zit vast...... dat kan later een geheel leven niet meer uitroeien.

Nemen we het feit dat een werkman met zijn arbeid het meervoudige van dàt produceert, dat hij als loon mee naar huis mag nemen. Dat loon beantwoordt precies aan het minimum dat hij voor levensbehoeften nodig heeft, terwijl de eigenaar van de fabriek in welstand leeft. Dat de arbeider zich dit niet alleen laat welgevallen, doch zelfs nog vaak meent dat het zo behóórt te zijn, bewijst zijn geduld en deemoed, die hem oorspronkelijk in het gezin zijn bijgebracht. En tot een van de voornaamste middelen der opvoeding daartoe, behoort de onderdrukking der kinderlijke sexualiteit!"

„Ik begrijp het.... Ik geloof dat ik mijn joggie eens bij mij zal roepen en zeggen dat ik hem nonsens heb wijsgemaakt!"

„Goed zo...... Het is beter dat hij weet dat zijn moeder zich ook vergissen kan, dan dat hij voor altijd angstig en schuchter blijft!"

IS DE OPLOSSING VAN HET SEXUELE VRAAGSTUK THANS MOGELIJK?

Door de beinvloeding van de sexuele aandriften van het kind, vormen de ouders het karakter en daarmede het gehele toekomstige lot van hun spruit. Voorwaar, een verantwoordelijke opgave!

Kan de proletarische moeder, die acht uur lang op een fabriek arbeidt, haar gezin moet verzorgen en drie kinderen groot brengen, deze opgave vervullen?

Kan de werkloze, die zijn dagen in onvrijwillige lediggang doorbrengt, honger lijdt en toezien moet hoe zijn gezin meer en meer aan ondervoeding ten gronde dreigt te gaan, het nodige geduld en voldoende kalmte aan de dag leggen om op de juiste wijze met zijn kinderen te spreken? Wanneer er zeven in één kamer wonen, zijn er altijd vijf teveel en vaak zijn de natuurlijke levensuitingen der kinderen zo luid en zo onverdragelijk, dat het dikwijls niet anders kan, dan dat moeder's hand los moet raken, om de tot last geworden kinderen een oorvijg te geven. Mensen, die ondermijnd zijn door zorg en ellende, kunnen nu eenmaal moeilijk goede opvoeders zijn.

Daarbij komt nog dat men het kind slechts dàn openhartig over sexuele onderwerpen spreken kan, wanneer men er zelf volkomen onbevangen tegenover staat. Dat kan men echter eerst indien men in het eigen liefde-leven enigermate genoegdoening vindt. Maar hoe kan de proletarische moeder volkomen bevrediging in haar liefde-leven vinden, indien zij iedere maand met kloppend hart afwachten moet of de menstruatie al dan niet zal optreden? Hoe kan zij gelukkig zijn in een huwelijk, dat door jarenlange ellende ondermijnd is? Maar ook voor den man bestaat er over het algemeen geen gezond geslachts-leven. Ook hij is door duizenden morele en economische banden gebonden, en moet zijn sexualiteit onderdrukken om haar den baas te blijven.

Tenslotte zijn er de duizenden sexualiteit-verwerpende en huichelachtige morele invloeden, waaraan het kind op de school en tijdens de godsdienst-cursussen is blootgesteld, en de woning-ellende met de straten als speelplaats.

Al deze omstandigheden maken het voor de grote massa thans nog onmogelijk hun kinderen een ook maar enigszins bevredigende en juiste sexuele opvoeding te geven.

Doch noch armoede, uitbuiting of woning-misère, noch het grote aantal ongelukkige huwelijken kunnen door welke hervormingen dan ook, verdwijnen, daar al deze ellende gevolg is van de kapitalistische maatschappij, waarvan het voornaamste kenmerk is,

dat enkelingen zich mogen verrijken ten koste van de arbeid van de massa en dat die enkelingen slechts dàn laten werken,indien het geproduceerde genoeg profijt afwerpt. Opdat de winst zo groot mogelijk zal zijn, moet de proleet zich krom werken en worden de lonen meer en meer gekort, doch juist zo hoog gehouden, dat de werkman niet geheel verhongert.

Eerst dan wanneer de arbeids-producten hèn behoren, die deelnemen aan het productie-proces; als de arbeiders de macht in handen en de fabrieken overgenomen hebben, eerst na de sociale revolutie, zal alles anders worden.

Dit zijn geen holle phrasen. In Rusland, het land van arbeiders en boeren, bestaat geen werkloosheid meer.

Het woning-vraagstuk is aldaar weliswaar nog niet opgelost, omdat het bouw-bedrijf nog te veel in te halen heeft en de bevolking in dat reusachtige land snel toeneemt, maar toch zal binnen enkele jaren, iedere volwassen een eigen woon-ruimte hebben. Deze nieuwbouw woningen zullen niet zo ongehoord duur zijn als bij ons, waar honderden woningen leeg staan, terwijl er voor de arbeiders geen ruimte voorhanden is. Aan de Russische woningen verdienen noch bouw-ondernemingen, noch banken.

Terwijl vrijwel overal de uitgaven voor sociale-, zieken-, moeder- en kinder-verzorging beperkt worden, zijn de toelagen voor deze doeleinden sedert 1927 in Rusland verveelvoudigd.

Talloze kinder-tehuizen, bewaarplaatsen en inrichtingen voor kleuter-zorg werden opgericht, zodat de moeder tijdens haar arheid de kinderen veilig weet, onder deskundige leiding.

Zo worden daarginds de fundamenten voor een nieuw opvoedings-systeem gelegd.

De weg tot dit „nieuwe leven" is evenwel de strijd, de vernietiging van het kapitalistische stelsel, de proletarische revolutie.

Want eerst de bevrijding van het proletariaat uit de overheersing van zijn onderdrukkers, zal de bevrijding van de sexualiteit verwezelijken.

Indien dit geschriftje Uw belangstelling heeft gewekt, koop dan ook de reeds eerder verschenen brochure „Wat is klassebewustzijn?" Daarin wordt de samenhang tussen economische en sexuele onderdrukking vanaf de politieke zijde belicht.

„Tijd en Taak", het blad van de Religieus-socialisten schreef er o.a. over: „Achter dit geschrift staan de Duitse ervaringen. Ons treft een grote bereidheid begane fouten toe te geven en te zoeken naar nieuwe wegen. Het geheel heeft een fris karakter. Over de verhouding van leiding, partij en massa worden juiste dingen gezegd."

Prijs *f* 0.50 per stuk, 70 bladzijden, groot formaat.

Voor die ouders, die na lezing van „Als kinderen vragen gaan...." desondanks nog moeilijkheden hebben vooral hun wat oudere kinderen - tussen 6 en 14 jaar - voor te lichten, bevelen wij het binnenkort te verschijnen boekje „De Witte Driehoek" aan. In de originele vorm van een kinderroman, waarin de „Vereniging De Witte Driehoek" de „geheimen" der volwassenen tracht na te vorsen, zijn de moeilijkheden der voorlichting en de nadelen der geheimhouding verwerkt. Met vele tekeningen verlucht, circa 60 blz. groot.

Leest ge Duits? Koopt dan onderstaande werken, waarin de wetenschap der sexuele economie en politieke psychologie in verband met de strijd tegen het fascisme uitvoerig is uiteengezet:

DR. WILHELM REICH: Massenpsychologie des Faschismus. II. verbesserte Auflage. Zur sexualpolitik der politischen Reaktion und zur proletarischen Sexualpolitik . . . . Ing. *f* 2.70 Geb. *f* 3.15

DR. WILHELM REICH: Der Einbruch der Sexualmoral. Neue, erweiterte Auflage. Zur geschichte der Sexuellen Okonomie. Eine wissenschaftliche Untersuchung über die Funktion der Sexualmoral im gesellschaftlichen Prozess . . . . Ing. 2.10 Geb. *f* 2.70

DR. WILHELM REICH: Dialektischer Materialismus und Psychoanalyse. Erste zusammenfassende Schrift über die Anwendung der Psychoanalyse in der Geschichtsforschung und des dialektischen Materialismus auf psychologischem Gebiet.

Brochure van ruim 60 bladzijden . . . . Ing. *f* 0.90

DR. WILHELM REICH: Charakteranalyse; Ihre Technik und Grundlagen. Eine bedeutende Zusammenfassung klinischer Erfahrungen mit grundlegenden technisch-therapeutischen Ausführungen zum Thema: Charakterologie . . . . Ing. *f* 3.75 Geb. *f* 4.35

KARL TESCHITZ: Religion, Kirche, Religionsstreit in Deutschland. Die erste Gesamtdarstellung der religiösen Umwälzung in Deutschland vom marxistischen Standpunt. Von hier ausgehend gelangt die Schrift zur Frage Nach dem Wesen der Religion selbst . Ing. *f* 1.25